

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

"Фінансові інвестиції"

вибіркова

**Освітньо-професійна
програма:**

Фінанси, банківська справа та страхування

Спеціальність:

072 Фінанси, банківська справа та страхування

Галузь знань:

07 «Управління і адміністрування»

Рівень вищої освіти:

перший (бакалаврський)

Факультет:

економічний

Мова навчання:

українська

Розробник:

**Ковальчук Н.О., асистент кафедри фінансів і
кредиту, к.е.н., доцент**

Профайл викладача:

**<https://econom.chnu.edu.ua/kafedry-ekonomichnogo-fakultetu/kafedra-finansiv-i-kredytu/kolektyv-kafedry-finansiv-i-kredytv/kovalchuk-nataliya-oleksandrivna>
+380952124252**

Контактний тел.:

E-mail:

n.kovalchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle:

<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2627>

Консультації:

**он-лайн консультації - згідно з графіком
очні консультації – за попередньою домовленістю**

1. Анотація навчальної дисципліни. Спроможність суб'єкта господарської діяльності вдало здійснювати управління інвестиціями має основне значення для реального стимулювання та підвищення ефективності його виробництва. Поряд з реальними інвестиціями в ринковій економіці одержали поширення і фінансові інвестиції. Значна частина індивідуальних інвесторів, особливо фізичних осіб, здійснюють саме фінансове інвестування, як більш доступне і зрозуміле по своїй суті. В сучасних умовах розвитку економічних відносин, коли мають місце невизначеність щодо перспектив діяльності, не встановлена чітка циклічність реалізації продукції і не підтверджено дороге кредитування фінансові інвестиції є вагомим внутрішнім чинником економічного стимулювання суб'єктів господарювання.

Тому навчальна дисципліна «Фінансові інвестиції», яка пояснює усі категорії та процеси, пов'язані із фінансовим інвестуванням, у сучасних умовах перетворилася на один із найбільш популярних напрямів економічної науки. Варто відзначити також практичне спрямування дисципліни та її тісний зв'язок із сучасними економічними процесами функціонування національного господарства в цілому та фінансового ринку, зокрема. Дисципліна «Фінансові інвестиції» належить до блоку вибіркових освітніх компонент, запропонованих здобувачам освітньої програми «Фінанси, банківська справа та страхування» першого (бакалаврського) рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування».

2. Мета навчальної дисципліни: поглиблення теоретичних знань та формування критичного мислення з фінансового інвестування, надання майбутнім фахівцям розуміння економічної сутності та механізму здійснення фінансових інвестицій, формування теоретичної та методологічної бази фінансового інвестування для вільного володіння практикою використання інвестиційних інструментів. Вивчення цієї вибіркової дисципліни дозволить здобувачам вищої освіти набути додаткових загальних і фахових компетентностей, які розширяють їхні можливості для професійної самореалізації, зокрема при їх роботі з інструментами фінансового ринку.

3. Пререквізити. Дисципліни, обов'язкові для вивчення здобувачем вищої освіти до початку роботи над курсом «Фінансові інвестиції», - це «Фінанси», «Гроші і кредит», «Фінанси підприємств».

4. Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (освітня програма «Фінанси, банківська справа та страхування») вивчення дисципліни «Фінансові інвестиції» сприяє поглибленню наступних компетентностей і програмних результатів навчання:

Загальні та фахові компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- здатність аналізувати доцільність та ефективність здійснення фінансових вкладень з урахуванням чинників внутрішнього та зовнішнього середовища.

Програмні результати навчання:

- знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем;
- розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування;
- вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів;
- застосовувати набуті теоретичні знання та практичні навички для забезпечення інклюзивності фінансових послуг через широке застосування технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
денна	IV	VII	3	90	2	15	30	-	-	45	-	залік
заочна	IV	VII	3	90	2	4	6	-	-	80	-	залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі						усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.		
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи фінансового інвестування														
Тема 1. Загальна характеристика фінансових інвестицій Мета: розглянути сутність фінансових інвестицій та їх класифікацію, мотиви фінансового інвестування, особливості здійснення фінансових інвестицій	11	2	4	-	-	5	11	1	-	-	-	-	-	10
Тема 2. Регулювання здійснення фінансових інвестицій Мета: розглянути сутність та форми державного регулювання інвестиційної діяльності, методи державного регулювання інвестиційної діяльності	11	2	2	-	-	7	11	-	1	-	-	-	-	10
Тема 3. Механізм та інструменти фінансового інвестування Мета: розглянути сутність та види інструментів фінансового	11	2	4	-	-	5	11	-	1	-	-	-	-	10

інвестування, характеристику інструментів фондового інвестування капіталу												
Тема 4. Інвестиційні ресурси Мета: розглянути економічну сутність інвестиційних ресурсів, етапи політики управління капіталом в процесі фінансового інвестування, джерела та форми інвестиційних ресурсів фінансового інвестування	12	2	4	-	-	6	12	-	1	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	45	8	14	-	-	23	45	1	3	-	-	41
Змістовий модуль 2. Практичні аспекти фінансового інвестування												
Тема 5. Ринок об'єктів фінансового інвестування Мета: розглянути загальну характеристику та учасників фондового ринку, класифікацію його секторів, основні види операцій та професійну діяльність на фондовому ринку, суть, структуру та характеристику функціональних складових грошового ринку	11	2	4	-	-	5	11	1	-	-	-	10
Тема 6. Оцінка фінансових інвестицій Мета: розглянути розкриття інформації про фінансові інвестиції у фінансовій звітності, порядок оцінки фінансових інвестицій	12	2	4	-	-	6	12	1	1	-	-	10

Тема 7. Інвестиційний портфель Мета: розглянути поняття та мету формування інвестиційного портфелю, типи інвестиційних портфелів, порядок формування інвестиційних портфелів	11	2	4	-	-	5	11	-	1	-	-	10
Тема 8. Ризики фінансового інвестування Мета: розглянути сутність і класифікацію інвестиційних ризиків фінансового інвестування, управління ризиками фінансових інвестицій	11	1	4	-	-	6	11	1	1	-	-	9
Разом за змістовим модулем 2	45	7	16	-	-	22	45	3	3	-	-	39
Усього годин	90	15	30	-	-	45	90	4	6	-	-	80

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

Самостійна робота здобувачів з дисципліни «Фінансові інвестиції» спрямована на узагальнення, засвоєння та закріплення знань по кожній темі. Вона включає такі види робіт: опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій.

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна ф.н.	заочна ф.н.
1	Тема: Загальна характеристика фінансових інвестицій Завдання: 1. З'ясуйте вплив фінансового інвестування на економіку держави. 2. Покажіть можливі напрямки реалізації фінансового інвестування в сучасних умовах господарювання. 3. Подайте у вигляді схеми класифікацію фінансових інвестицій. 4. Охарактеризуйте особливості здійснення фінансового інвестування. 5. З'ясуйте мотиви здійснення фінансового інвестування. 6. Порівняйте порядок проведення різних форм фінансового інвестування.	5	10
2	Тема: Регулювання здійснення фінансових інвестицій Завдання: 1. З'ясуйте можливі мотиви порушення інвесторами вимог фінансового інвестування.	7	10

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Покажіть можливі напрямки державного регулювання інвестиційної діяльності відповідно до законодавства. 3. Опишіть основні нормативно-правові акти, що регулюють питання здійснення інвестиційної діяльності в Україні. 4. Подайте у вигляді схеми класифікацію методів державного регулювання інвестиційної діяльності. 5. Охарактеризуйте методи непрямого регулювання фінансового інвестування. 6. З'ясуйте роль державно-приватного партнерства при здійсненні інвестування 7. Порівняйте прямі та непрямі методи державного регулювання інвестиційної діяльності. 		
3	<p>Тема: Механізм та інструменти фінансового інвестування</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З'ясуйте основні властивості фінансових інструментів. 2. Опишіть акцію як інструмент фінансового інвестування. 3. Подайте у вигляді схеми класифікацію фінансових інструментів. 4. Охарактеризуйте фінансові інструменти з фіксованим доходом. 5. З'ясуйте специфіку «спекулятивних» фінансових інструментів. 6. Порівняйте корпоративні та муніципальні облігації як інструменти фінансового інвестування. 	5	10
4	<p>Тема: Інвестиційні ресурси</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. З'ясуйте підходи до визначення поняття «інвестиційні ресурси». 2. Опишіть сутнісні ознаки інвестиційних ресурсів. 3. Подайте у вигляді схеми етапи політики управління капіталом у процесі фінансового інвестування. 4. З'ясуйте особливості міжнародного фінансування інвестиційних проектів. 5. Порівняйте самофінансування та кредитування як форми фінансування фінансових інвестицій. 6. Визначте особливості акціонування як форми фінансування інвестиційної діяльності. 	6	11
5	<p>Тема: Ринок об'єктів фінансового інвестування</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зобразіть схематично структуру фінансового ринку. 2. Визначте основних учасників фондового ринку. 3. Опишіть професійних учасників фондового ринку. 4. Подайте у вигляді схеми структуру грошового ринку. 5. З'ясуйте складові грошового ринку за функціональною ознакою. 6. Порівняйте емісійні та інвестиційні операції на фондовому ринку. 	5	10
6	<p>Тема: Оцінка фінансових інвестицій</p> <p>Завдання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зобразіть схематично структуру балансу як джерела інформації про фінансові інвестиції. 2. Визначте порядок відображення фінансових інвестицій у фінансовій звітності. 3. Опишіть складові собівартості фінансових інвестицій. 	6	10

	4. Подайте у вигляді схеми порядок оцінки фінансових інвестицій за амортизованою собівартістю фінансових інвестицій. 5. З'ясуйте порядок оцінки фінансових інвестицій за методом участі у капіталі. 6. Порівняйте довгострокові та поточні фінансові інвестиції.		
7	Тема: Інвестиційний портфель Завдання: 1. Зобразіть схематично етапи політики управління інвестиційним портфелем. 2. З'ясуйте цілі формування інвестиційного портфелю. 3. Визначте суть портфельної теорії. 4. Опишіть типову послідовність дій з формування інвестиційного портфеля. 5. Подайте у вигляді схеми класифікацію інвестиційних портфелів. 6. Порівняйте портфель доходу та портфель зростання.	5	10
8	Тема: Ризики фінансового інвестування Завдання: 1. Визначте суть ризику окремого фінансового інструмента інвестування. 2. Зобразіть схематично способи зниження фінансового ризику. 3. З'ясуйте особливості окремого фінансового інструмента інвестування. 4. Опишіть диверсифікацію як спосіб зниження фінансового ризику. 5. Подайте у вигляді схеми класифікацію фінансових ризиків. 6. Порівняйте хеджування та страхування як способи управління фінансовими ризиками.	6	9
Усього годин		45	80

6. Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Методи оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- глосарій;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- підсумковий контроль – залік.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (мінус 1 бал за кожен день порушення

дедлайну). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді тощо).

Академічна добросовісність. Здобувачі повинні самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання. В разі використання чужих ідей, розробок, тверджень, обов'язковим є посилання на джерела інформації. Списування під час контрольних заходів має наслідком отримання незадовільної оцінки за відповідний вид роботи.

Відвідування занять. Відвідування занять - обов'язкова умова виконання навчального плану дисципліни. За відсутності здобувача на практичному занятті він втрачає можливість отримати бали як результат його оцінювання по конкретній темі. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критерії оцінювання:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання різноманітних (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової та вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладання матеріалу, використання різноманітних джерел, законодавчих актів, прикладів і фактичного матеріалу тощо; правильність проведення розрахунків; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Вищими балами оцінюється самостійний обґрунтований погляд здобувача щодо конкретної практичної ситуації або проблеми.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів здобувач набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	оцінка (бали)	пояснення за розширеною шкалою
відмінно	A (90 – 100)	відмінно
добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
незадовільно	FX (35-49)	незадовільно (з можливістю повторного складання)
	F (1-34)	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати за кожне практичне заняття (опитування, тестування, розв'язання задач), виконання завдань для самостійної роботи – 5 балів. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за кожну тему та за модульну контрольну роботу, яка оцінюється у 10 балів. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30; 2 модуль – 30 (разом – 60 балів).

3 навчальної дисципліни «Фінансові інвестиції» проводиться семестровий залік. Здобувач отримує завдання, що містить два теоретичні питання з дисципліни, тестові завдання та задачу.

У 40 балів, що можливо отримати на заліку, входить: два теоретичні питання – по 10 балів (сумарно 20 балів), 3 тести «правильно-неправильно» - по 2 бали (сумарно 6 балів), задача (14 балів).

10 балів ставиться за повне розкриття теоретичного питання. У випадку неповної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання.

14 балів здобувач отримує за повне та правильне (відповідно до чинного законодавства; без математичних помилок) розв'язання задачі.

Після підготовки здобувачами конспекту відповіді та розв'язання задачі відбувається його усна відповідь викладачеві. В процесі цього здобувачу можуть бути задані додаткові питання.

Також залік може бути проведений у письмовій формі.

Оцінкою «А» оцінюється повна та аргументована відповідь на теоретичне питання, правильне розв'язання задачі, правильна відповідь на тестові питання. Відповіді повинні розкривати суть матеріалу, що свідчить про вміння аналізувати матеріал та робити змістовні висновки. Відповідь повинна бути чіткою, логічною і послідовною.

Відповідь оцінюється на «В» за умови такого розкриття теоретичного питання білету та тестових завдань, а також розв'язання задачі, які містять неточності, що не суттєво впливають на зміст завдання.

Відповідь оцінюється на «С» за умови повного та правильного розкриття питання білету або правильного розв'язання задачі, але у відповіді є незначні неточності або прорахунки. У той же час тестові завдання вирішені на належному рівні.

Якщо підхід викладення матеріалу правильний, але виявляється недостатнє його розуміння, допускаються окремі неточності, виставляється оцінка «D».

Відповідь оцінюється на «Е» у випадку правильного підходу до викладення теоретичного матеріалу та відповідей на тестові завдання.

В усіх інших випадках відповідь оцінюється на «Fх».

Розподіл балів, які отримують здобувачі:

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (екзамен)	Сумарна к-ть балів
Змістовий модуль №1					Змістовий модуль № 2					40	100
T1	T2	T3	T4	МКР	T5	T6	T7	T8	МКР		
5	5	5	5	10	5	5	5	5	10		

T1, T2 ... T8 – теми змістових модулів, МКР – модульна контрольна робота.

7. Рекомендована література - основна

1. Ковальчук Н.О., Гаватюк Л.С., Єрмічук Н.І. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. 2019. 336 с. URL: <https://drive.google.com/open?id=1iZK-nhSwrXwnGXzWG0r3viPfftWqUduQ>
2. Ковальчук Н.О. Фінансові інвестиції: конспект лекцій. Чернівці: 2021. 81 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/14n3EOruH2PYC0H4KDMhdyoW5J9WKOU-B/view?usp=sharing>
3. Ляліна Н.С., Олійник В.В., Рудь Л.П., Філімонов Ю.Л. Інвестування: навч. посіб. / Харків: ХНАУ, 2014. 44 с.
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 року №1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>
5. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04 липня 2002 року 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
6. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2404-17#Text>
7. Про режим іноземного інвестування: Закон України від 19 березня 1998 року. Із змінами і доповненнями від 25.06.2016р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>
8. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3480-IV. Із змінами і доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

8. Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Верховна Рада України – <http://www.zakon.rada.gov.ua>
2. Державна податкова служба України – <https://tax.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua/>

4. Міністерство фінансів України – <https://www.mof.gov.ua/uk>
5. Державний комітет статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Департамент статистики Організації Об'єднаних Націй – <https://unstats.un.org/home/>
2. Міжнародний інститут статистики (ISI) – <https://www.isi-web.org/>
3. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) – <https://www.oecd.org/>
4. Статистичний офіс Європейської співдружності – <https://ec.europa.eu/eurostat/>

Офіційні сайти науково-дослідних інститутів і центрів, пошукових систем:

1. Інститут глобальних стратегій – <http://www.igls.com.ua/>
2. Український центр економічних і політичних досліджень ім. О.Разумкова – <https://razumkov.org.ua/>

Офіційні сайти наукових і електронних бібліотек в Україні:

1. Електронна бібліотека – <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB>
2. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Національна бібліотека України ім. Я. Мудрого – <https://nlu.org.ua/>